

Norsk Atferdsgruppe
for Selskapsdyr

NYHETSBREV nr 2 Mai 2015

**Vi tar i mot meningsutvekslinger, forslag til saker og synspunkter
fra våre kjære medlemmer med takk!
Send gjerne mail til styret på: post@nafs.no**

Referat fra Årsmøtet

Referat fra årsmøtet

Referent : Helle Karin Barstad

Møtt: 10 stemmeberettigede

Innkalling til årsmøte ble godkjent, referent, ordstyrer og tellekorps ble valgt

Referent: Helle Karin Barstad

Ordstyrer: Britt Janne Karlsen

Tellekorps: Rita Angler og Tone Hope Andreassen

Saker:

1. Årsberetning: Godkjent. Det ble diskutert noe på de forskjellige punktene . Det er ikke noe videre arbeid i forhold til Tam-kjeden. I forsikringsaken har styret kun fått svar fra Agria, som var lite positive.. Det er forskjell i praksis blandt veterinærer, i hvilken grad atferdsproblemer kan være en gyldig grunn for utbetaling av forsikring. Dersom en skriver avlivning pga av dyrevelferdsmessige årsaker, kan det ofte godkjennes. Styret vil jobbe videre med forsikringsaken når vi begynner å få sertifiserte atferdskonsulenter. Sertifiseringsordningen er oppe og går, og åpent for søknader.

2. Forslag til endring av kriterier for oppføring i oversikt over atferdskonsulenter på hjemmesiden: Styret kom med en innstilling om å endre kriteriene, en liste for de som har alle seks moduler (eller tilsvarende kompetanse), og en liste over de som er "under utdanning" (dvs minimum en modul eller tilsvarende). Det var ingen motforslag til styret. Forslaget enstemmig vedtatt

3. Årsregnskap og budsjett: Godkjent enstemmig. Kommentar : det er vanlig og ønskelig at budsjettet føres med årets og neste års tall, slik at det er lett å sammenligne.

4. Valg av styremedlemmer og valgkomiteen. Ingen inkomne forslag til andre kandidater, og kandidatene som stilte til gjenvalg ble klappet inn.

Leder: Marit Kjellmark (1 år)

Nestleder: Britt Janne Karlsen (2 år)

Anna B Compton (2 år)

Karin B Lyng (2 år)

Valgkomiteen: Maria Veggeland var på valg, men ingen til å overta

Referat fra Fagdagen

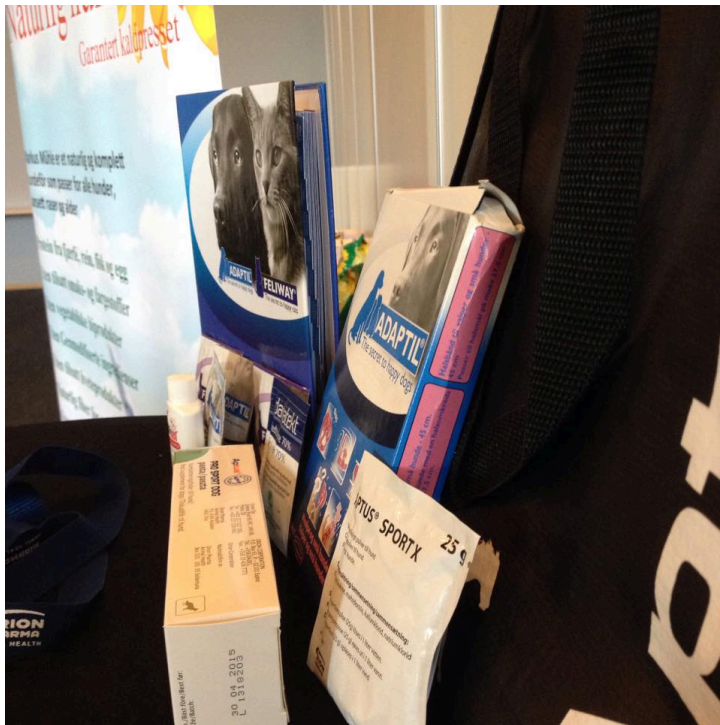
Tekst: Kjerstin Klepsvik Vinsjansen

Helgen 21. og 22. samlet over 40 atferdsinteresserte seg på Quality Airport Hotel ved flyplassen i Stavanger. Her fikk vi et romslig konferanserom, med stor skjerm og god lyd fra foreleserne.

Marit Kjellmark og Gry Eskeland ønsket velkommen, før Torunn Sørby fra Orion Pharma holdt første innlegg om hestens beroligende feromoner, som nå er i salg under navnet Confidence EQ. Det har samme virkningsområde som Adaptil og Feliway, og påføres som gele i hestens nesebor.

Orion Pharma stod også for velfylte «goodie-bags» til oss deltakere, sammen med smaksprøver på hundefôr fra Markus Mühle. Begge hadde stand bakerst i lokalet, og Sørby svarte velvillig på spørsmål i pausene.

Helgens hovedforeleser var prof. Daniel Mills, som også kan skryte på seg hestekunnskap. Det var likevel hunder som stod i hovedfokus, avløst av enkelte innslag med katt. For dem som ikke kjenner til Mills er han professor i veterinær atferdsmedisin ved universitetet i Lincoln. Han er medforfatter av blant annet *BSAVA Manual of Canine and Feline behavior medicine* (2010).

Mills er opptatt av å ha en vitenskapelig tilnærming til atferdsproblemer, og mener det bør utvikles testbare hypoteser for atferdsproblemets årsak. For å unngå å bli forutintatt og la seg prege av dyreeiers meninger, mener han vi bør se etter det som motbeviser hypotesen, og ha fokus på objektiv informasjon. Han gjennomgikk forskjellige syn på atferd: behaviorisme, medisinsk og biologisk, og lærte oss hvordan vi kan plukke det beste fra dem alle, samtidig som man er oppmerksom på begrensningene. Videre hamret han løs på mye av det som tidligere har følt «opplest og vedtatt», og mange fikk nok noe å tenke på etter denne helgen. Da klikkertrening stod for tur, var det flere som løftet på øyebrynet, men prof. Mills en vitenskapelig forklaring på muligheter og begrensninger her også.

	Emotional reaction	Mood	Temperament
Temporal and other associations	Short-lived after removal of eliciting stimulus	Episodic and often related to a series of events with a particular quality	A general disposition or trait of the individual, activated by particular contexts
Cognitive components	Stimulus appraisal and selection of a particular behavioural response	Management of emotions, and stimulus attribution	Interacts with a wide range of cognitive processes during development to produce personality
Antecedents	Species typical or learned stimuli of personal significance	Cumulative effect of emotional reactions and endogenous biochemical states, such as diet or chronobiological effects	Genotypic and early experiential interaction
Universality vs Individuality	Universal species- typical phenomenon	Universal states, individualised with respect to management of emotions	Contributes to the definition of individual differences
Development	Specific reactions develop at different early life stages	Unknown	Organisation and stability emerge especially duration maturation

Adapted from Goldsmith, in Ekman and Davidson

Lunsjen bestod av en tettpakket buffet, med et godt utvalg av varme og kalde retter, kaker og hjemmelaget is til dessert. Endelig fikk softismaskinen og fruktdisken utenfor kurslokalet fred en liten stund.

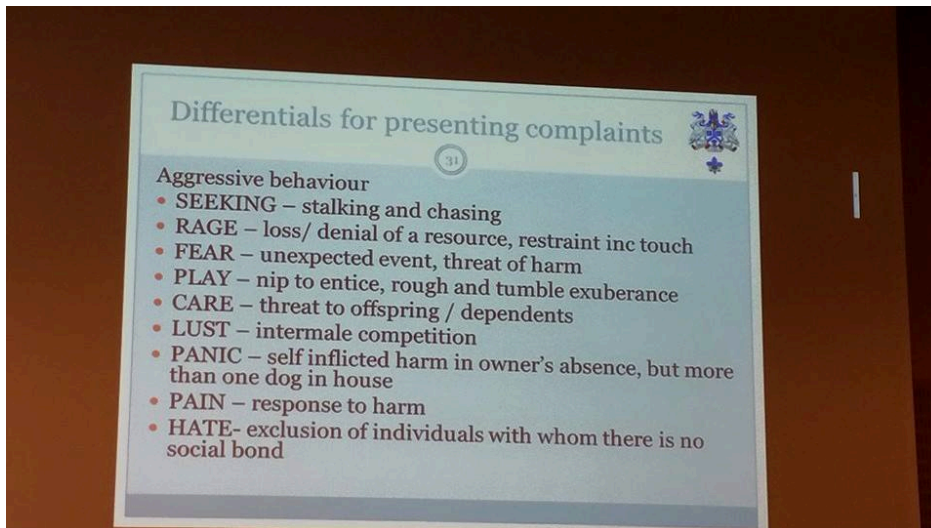
På ettermiddagen handlet forelesningene om kontekst, motivasjon og emosjon, Mills har særlig fokus på emosjoner i sitt arbeid med atferdsproblemer, og mener at vet vi når, hvor og hvorfor dyrets følelser er involvert, er vi tettere på en riktig behandling. Et eksempel herfra: har du en redd hund hjelper det ikke å gi den en leke, den er ikke motivert for det. Starter du derimot å leke selv vil den selv ønske å delta (emosjon).

Lørdags kveld var det felles middag for alle deltakerne, og ellers gikk vi hver til

vårt for å gjøre hjemmeleksen, en liten bunke spørreskjema fra reelle konsultasjoner som skulle diskuteres i plenum dagen etterpå.

Morgenen etter var prof. Mills klar igjen og foreleste videre om emosjoner vs. motivasjon og hvordan hjernen reagerer på stimuli. Her kom han med videre underbygging av påstandene at klikkertrening ikke alltid fungerer slik vi ønsker, med fokus på indre og ytre belønninger, og hvordan dyret utvikler forventninger rundt dette.

Mills fortsatte sin misjon med å rive ned «sannheter», blant annet kunne han fortelle at studien til Scott og Fuller som ligger til grunn for vår tidfesting av sosialiseringstiden kun var testet på 3 hunder, med lite menneskelig og sosial kontakt.

Før vi gjennomgikk hjemmeleksene, ønsket Mills å gjøre sitt vitenskapelige perspektiv mer håndfast for oss, og med aggresjon som utgangspunkt ble 9 emosjoner presentert som mulig årsak (oppmerksomhetssøking, sinne, frykt, lek, maternell omsorg, lyst, panikk, smerte og hat). Han ga seg ikke før vi alle var enige om hvor eksemplene skulle plasseres.

Søndag ettermiddag ble helgen avsluttet med årsmøte i NAS. Mills fikk solid applaus, norsk sjokolade og laks (jeg lovet ham den i Barcelona for noen år siden).

Jeg har inntrykk av at prof. Mills klarte å utfordre oss på hvordan vi til daglig løser atferdsproblemer under konsultasjoner, og at vi også fikk noen nye ideer som forhåpentligvis vil gjøre oss til bedre atferdskonsulenter.

På vegne av meg selv, og sikkert mange andre, vil jeg takke arrangementskomiteen for god planlegging, praktisk valg av kurssted og et vellykket arrangement.

Sett av 11-13 Mars neste år! Fagdag 2016! Neste år slår vi oss sammen med Foreningen for Norske Etologer for et tverrfaglig samarbeid!

Strømhalsbånd, lov å kjøpe, men ikke lov å bruke?

I begynnelsen av Mai var leder i NAS, Marit T. Kjellmark vært på det halvårlige kontaktmøtet Mattilsynet arrangerer med de ulike høringsorganisasjonene sine, og denne gangen hadde vi i NAS fremmet en sak angående omsetning av strømhalsbånd. Vi opplever stadig at hundeeiere og tv-produksjoner oppfatter bruken av strømhalsbånd, både automatiserte og fjernstyrte, som lovlig og uregulert på grunn av den frie omsetningen, og er bekymret over den vidstrakte bruken en slik fri omsetning gir. Vi er derfor veldig glade for at Mattilsynet ser på muligheten for innskrenkninger i lovligheten også salget av slikt utstyr! Mens vi følger utviklingen innen denne saken, vil vi benytte anledningen til å minne om Mattilsynets veileder for hold av hund som NAS har vært med i utarbeidelsen av, der også strømhalsbånd er nevnt og som man gjerne kan henviser til hvis man kommer over diskusjoner rundt dette temaet;

NMBU sin kursserie for atferdskonsultenter

Har du ikke fått meldt deg på Læringsteori enda? Det er fremdeles mulighet!

Kurs i Læringsteori, teoretisk og anvendt, 5 studiepoeng

Dette kurset foreleses på engelsk. For å kunne hjelpe hunde- og katteeiere med problematferd, er det viktig med en grundig innføring i hvordan dyr (og mennesker) lærer.

Påmeldingsfrist

05-06-2015

**Styret i NAS setter stor pris på engasjement hos sine medlemmer!
Innspill og artikler m.m. mottas med takk : -)**

☺ Mange ønsker om et god sommer fra styret i NAS ☺

på vegne av styret i NAS

Beathe Pilskog
Styremedlem

Annen generell info:

De reviderte sertifiseringsreglene finner du på NAS sin hjemmeside:
[http://nafs.no/bliatferdskonsulent/
sertifiseringsordning-for-atferdskonsulenter](http://nafs.no/bliatferdskonsulent/sertifiseringsordning-for-atferdskonsulenter)

Sertifiseringskomitéen består av:

Gry Eskeland (leder)
Espen Gudim
Gry Løberg
Kleo Delaveris

Valgkomiteen består av:

Maria Veggeland
Anne Marit Hagen
Aina Norum